

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 12 декември 2022 г.
(OR. en)

15874/22
ADD 1

Междуетноститутуционално досие:
2022/0404(COD)

EF 373
ECOFIN 1308
SURE 31
CODEC 1977

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа MARTINE DEPREZ, директор
Дата на получаване:	8 декември 2022 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	SWD(2022) 698 final
Относно:	РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, придружаващ Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на регламенти (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 575/2013 и (ЕС) 2017/1131 по отношение на мерките за ограничаване на прекомерните експозиции към централни контрагенти от трети държави и за подобряване на ефективността на клиринговите пазари на Съюза и Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третирането на риска от концентрация, свързан с централните контрагенти, и риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг

Приложено се изпраща на делегациите документ SWD(2022) 698 final.

Приложение: SWD(2022) 698 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 7.12.2022 г.
SWD(2022) 698 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
придружаващ

Предложение за
РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
за изменение на регламенти (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 575/2013 и (ЕС) 2017/1131 по
отношение на мерките за ограничаване на прекомерните експозиции към
централни контрагенти от трети държави и за подобряване на ефективността на
клиринговите пазари на Съюза

и

Предложение за
ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
за изменение на директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение
на третирането на риска от концентрация, свързан с централните контрагенти, и
риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг

{COM(2022) 697 final} - {SEC(2022) 697 final} - {SWD(2022) 697 final}

Необходимост от действия

Финансовите пазари на ЕС са критично зависими от някои услуги, предоставяни от определени централни контрагенти (ЦК) от трети държави, което води до значителни рискове за финансовата стабилност на ЕС. С пазарен дял от над 90 % Обединеното кралство е основното място за клиринг на деноминирани в евро деривати. Европейската централна банка (ЕЦБ) и Комисията определиха клиринга като значителен риск за финансовата стабилност на ЕС, ако пазарните участници в ЕС внезапно загубят достъп до ЦК от Обединеното кралство. В резултат на това през септември 2020 г. бе прието решение за еквивалентност. В него Комисията поднови посланието към пазарните участници от ЕС да намалят прекомерните си експозиции към ЦК, установени в Обединеното кралство. До този момент обаче такова намаление не е налице.

При взаимодействието между съответните органи на ЕС като Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП), ЕЦБ, Европейския съвет за системен риск и единния надзорен механизъм в рамките на създадената от Комисията *ad hoc* работна група по клиринга бе потвърдено съществуването на този проблем и произтичащите от него рискове за финансовата стабилност. Обсъжданията в рамките на работната група доведоха до заключението, че значителното намаляване на тези прекомерни експозиции по организиран и контролиран начин би изисквало комбинация от законодателни и незаконодателни промени през следващите години. Тези промени ще са необходими за: i) повишаване на привлекателността на клиринга в ЕС; ii) насърчаване на развитието на инфраструктурата в ЕС; и iii) подобряване на надзорната рамка в ЕС, за да се отговори в крайна сметка на съответните рискове за финансовата стабилност.

Без по-нататъшни действия от страна на ЕС пазарните участници най-вероятно ще продължат да извършват клиринг в тези ЦК от системно значение от трети държави, като по този начин ще запазят, дори ще увеличат описаната свръхзависимост. Това носи значителни рискове за финансовата стабилност в случай на кризисен сценарий, включващ ЦК от трета държава, или в случай на внезапна загуба на достъп до неговите услуги.

Възможни решения

Наличните варианти на политиката бяха определени въз основа на доклада на ЕОЦКП от 2021 г. за оценка на ЦК от системно значение от Обединеното кралство, дискусиите с горепосочените органи на ЕС и в рамките на работната група по клиринга, както и при целевата обществена консултация. Мерките, разгледани в оценката на въздействието, имат за цел да се справят с проблемите както от страна на търсенето, така и на предлагането, а също и с нарастващите трансгранични рискове в ЕС, които възникват в резултат на увеличаващите се клирингови потоци в ЕС.

Що се отнася до предлагането, за да се подобри привлекателността на ЦК, установени в ЕС, за пазарните участници се разглеждат няколко варианта за рационализиране на

процедурите или за въвеждане на опростен механизъм, позволяващ на ЦК да правят промени в своите модели и параметри по бърз и благоприятен за бизнеса начин.

По отношение на търсенето, за да се насърчи клирингът в ЦК от ЕС, се разглеждат няколко варианта: възпиране на прекомерните експозиции на банките към ЦК; изискване от пазарните участници да поддържат активна сметка в ЦК на ЕС; разширяване на обхвата на субектите, извършващи клиринг в ЕС; улесняване на достъпа до клиринг за клиенти и непреки участници; комбинация от тези варианти.

И накрая, за да се укрепи рамката за надзор на ЦК от ЕС с цел по-добро отчитане на трансграничните рискове, като по този начин се гарантира финансовата стабилност, се разглеждат два варианта, единият — за рационализиране на надзорната рамка и въвеждане на съвместни надзорни екипи под отговорността на националните надзорни органи, а другият — за създаване на единен надзорен орган за ЦК от ЕС.

На първия етап бяха отхвърлени няколко варианта, по-специално за налагане на клиринг в ЕС или изискване задължението за клиринг да бъде изпълнено при ЦК от ЕС или при ЦК от по-малко рискови трети държави. В рамките на първия етап бяха отхвърлени също следните варианти: предоставяне на достъп на всички ЦК от ЕС до улесненията на централните банки, удължаване на работното време на TARGET2 и разширяване на обхвата на задължението за клиринг.

Въздействия на предпочитания вариант

Въз основа на анализ за приноса им към специфичните цели на тази инициатива бяха избрани предпочитани варианти, които целят: i) повишаване на привлекателността на ЦК от ЕС, ii) насърчаване на клиринга в ЦК от ЕС и iii) осигуряване на възможност за по-задълбочено отчитане на трансграничните рискове, както и тяхната икономическа ефективност и съгласуваност.

По отношение на предлагането, като предпочитан вариант беше избрана комбинация от рационализирани процедури и механизъм за последващо валидиране. Това би позволило да се постигне опростяване на настоящите процедури във възможно най-голяма степен, като същевременно се запази финансовата стабилност. В оценката се заключава, че тази комбинация би била най-подходяща, за да се постигне първата специфична цел (повишаване на привлекателността на ЦК от ЕС). Що се отнася до втората специфична цел — за насърчаване на клиринга в ЕС, този вариант би могъл косвено да допринесе за нея, като увеличи привлекателността на ЦК, установени в ЕС, за пазарните участници. В същото време това би намалило административните и алтернативните разходи за ЦК от ЕС повече от всеки вариант, разглеждан поотделно.

От гледна точка на търсенето, предпочитаният вариант съчетава ограничаване на прекомерните експозиции на банките към ЦК, изискване за откриване на активна сметка, разширяване на обхвата на пазарните участници, извършващи клиринг в ЕС, и улесняване на клиринга от клиенти с цел премахване на пречките за пазарните участници, които обикновено извършват клиринг като клиенти. Това ще спомогне да се

преодолее прекомерната зависимост от ЦК от системно значение от трети държави. Така би била постигната конкретната цел за подобряване на клиринга в ЕС повече от всеки вариант, разглеждан поотделно, като се осигури добър баланс между постигането на целта и ограничаването на отрицателните въздействия върху пазара. Така ясно ще се установи изискване за увеличаване на обемите на клиринг в ЦК от ЕС чрез изискването за активна сметка. В същото време ще се създаде надеждна рамка, за да се гарантира спазване на изискванията от страна на банките и инвестиционните посредници — които са най-важните финансови контрагенти. Този вариант се смята за най-подходящ и осъществим, тъй като се очаква да се избегнат смущения, свързани с конкурентоспособността на клиринговите членове от ЕС, и би могъл да бъде адаптиран и калибриран, за да се вземат предвид въздействията върху разходите на по-малките клиенти, като същевременно се даде възможност за постепенно намаляване на експозициите към ЦК от системно значение, като по този начин се ограничат рисковете за финансовата стабилност на ЕС.

По отношение на надзора, въз основа на оценката и сравнението на всички варианти, анализът показва, че целевите изменения на настоящата надзорна рамка вероятно ще бъдат най-пропорционалният подход, макар и не непременно най-ефективният вариант за засилено отчитане на трансграничните рискове. В този вариант също така се вземат предвид опасенията, че по-централизираният надзор на ЦК на равнище ЕС не би бил в съответствие с крайната отговорност за потенциална подкрепа за ЦК по време на криза, която съгласно Регламента за възстановяване и реструктуриране на ЦК се носи от държавата членка по установяване на всеки ЦК.

По отношение на разходите, въпреки че финансовата стабилност е обществено благо и следователно не може да се определи количествено, избраните варианти могат да бъдат калибрирани, за да се гарантира, че разходите за пазарните участници, ЦК, ЕОЦКП и националните органи са пропорционални.